

a pro jejich posouzení v úvahu přicházející okolnosti. Jest oprávněn předvolati a slyšeti osoby, které přicházejí v úvahu při osvětlení sporných poměrů.

Po objasnění poměru má býti dána každé straně příležitost vyjádřiti se ve společném jednání o výpovědi druhé strany. Poté má býti učiněn pokus smíru mezi spornými stranami.

Uskuteční-li se narovnání, pak má býti jeho obsah uveřejněn.

Neuskuteční-li se dohoda, pak má rozhodčí výbor vynést rozhodnutí, které se má vztahovati na všechny, mezi stranami sporné otázky.

Rozhodčí výrok má býti vydán i tehdy, když jedna z obou stran se nedostaví nebo nevyjednává.

Konečné rozhodnutí rozhodčího výboru se stane prostou většinou hlasů.

Došlo-li k vynesení rozhodčího výroku, má býti oběma stranám oznámen s vyzváním, aby se vyslovily v určité lhůtě o tom, zda se rozhodčímu výroku podrobují. Nevysloví-li se strany v dané lhůtě, je pokládati rozhodčí výrok za zamítnutý. Neuskuteční-li se tedy dohoda, má to rozhodčí výbor veřejně vyhlásiti.

Tof zhruba nastíněné ustanovení o rozhodčích výborech.

Bylo by dále kapitolou zcela pro sebe pojednání o závodních radách, které jsou také v souvislosti s tarifními smlouvami alespoň potud, že zákonem o jich utvoření zrušen byl, jak již řečeno, druhý oddíl nařízení o tarifních smlouvách, pojednávající o dělnických a zřízeneckých výborech.

Podotknouti jen sluší, že mezi úkoly, závodním radám vytčenými v § 66., uveden je v odstavci 6. úkol, »umlouvati se zaměstnavatelem pro zaměstnance všeobecné služební předpisy a jich změny v rámci platných tarifních smluv podle § 75.«.

Z uvedeného je patrno, že v porovnání se zákonem francouzským mnoho sporných otázek ohledně kolektivních smluv zůstává nevyřízeno a je ponecháno nadále soudní praxi, aby v jednotlivých případech rozhodla, kde je právo a kde povinnost.

Dokončení.

Judikatura.

(Pořádá dr. Jindřich Tučný.)

I. Sociální pojištění: a) Nemocenské:

Osvobození od pojistné povinnosti udělená podle § 4. n. z. z 30/3. 1888, č. 33 ř. z., pozbyla dnem účinnosti zákona z 15./5. 1919, č. 268 Sb. z. a n., platnosti.

Zrušením §§ 1—4 n. z. z r. 1888 nebyl jen odňat zákonný podklad pro udílení nových osvobození ve smyslu cit. § 4., nýbrž tím pozbyla platnosti i veškerá osvobození dle cit. § 4., dříve již udělená. Opačný názor vedl by k důsledkům, jež by byly ve zřejmém rozporu s kogentním ustanovením § 1., odst. 1. zák. z 15./5. 1919, č. 268 Sb. z. a n. (»Pro případ nemoci pojištěny jsou podle tohoto zákona...«), jež pojištění jiného obsahu a u jiných nositelů, nežli jak zákon z r. 1919 předpisuje, neuznává.

(Nález nejvyššího správního soudu ze 17./6. 1922 č. 8690/22.)

Pojištěnci zemědělskými a lesními (§ 12., odst. 2. zákona z 15./5. 1919, č. 268 Sb. z. a n., ve znění zákona z 22/12. 1920, č. 689 Sb. z. a n.) rozumí

zákon onu kategorii osob, které dle § 3 n. z. z 30./3. 1888, č. 33 ř. z., povinnosti pojistné podrobeny nebyly a jejich kvalifikace jako dělníků a úředníků zemědělských a lesních určována byla povahou závodu, v němž byly zaměstnány, ve shodě s pojistnou povinností, stanovenou v § 1., již posuzovati bylo dle povahy závodu.

Ve sporu okresní nemocenské pokladny v B. s okresní nemocenskou pokladnou zemědělskou v B. a pojistnou příslušnost zřízenců Lobkovické účetní revise, kulturně technické kanceláře a stavebního úřadu v B. rozhodlo ministerstvo sociální péče pořadem stolic, že osoby, o které jde, jsou pojištěnci zemědělskými a lesními a že je tudíž pro jejich pojištění příslušnou zemědělská okresní nemocenská pokladna.

Stížnost proti tomuto rozhodnutí podanou okresní nemocenskou pokladnou zamítl nejvyšší správní soud jako bezdůvodnou, uváživ v podstatě toto:

Ústřední úřady, v nichž osoby, o které jde, jsou zaměstnány, netvoří arcí samostatný podnik ve smyslu n. z., nejsou samy sobě účelem, nýbrž jsou toliko organicky vybudovaným, centralisovaným rozšířením jednotlivých podniků, z nichž sestává celkové hospodářství majitele. Vysvítá to z nesporného stavu spisů. Podniky tyto jsou nesporně jednak povahy zemědělské a lesní, jednak podniky živnostenskými nebo po živnostensku provozovanými. Dle povahy těchto podniků byla by po rozumu cit. § 12., odst. 2. n. z. pro pojištění oněch zřízenců zmíněných oddělení, kteří obstarávají agendu podniků zemědělských a lesních, příslušnou zemědělská pokladna nemocenská, pro pojištění těch pak, kteří pracují toliko pro podniky průmyslové, stěžující si okresní pokladna nemocenská.

Dle stavu spisů však dělba práce v naznačených úřadech do té míry provedena není, nýbrž jest zjištěno, že agenda obou skupin podniků obstarávána jest těmitěž úředníky, kteří podle potřeby pracují jak pro tu tak i pro onu skupinu. Za tohoto stavu věci může pro otázku příslušnosti té neb oné pokladny nemocenské záležeti toliko na tom, zda-li zřízenci, o něž jde, zaměstnání jsou převážně agendou skupiny jedné neb skupiny druhé. Otázka tato není však otázkou právní, nýbrž otázkou skutkovou, kterou nejvyšší správní soud přezkoumati může toliko v rámci § 6., odst. 2. zákona ze dne 22. října 1875, č. 36 ř. z. z r. 1876, tedy jen potud, zda-li skutková podstata, z níž naříkané rozhodnutí po této stránce vychází, jest v souhlase se spisy, anebo zdali nemá zapotřebí v podstatných bodech doplnění, anebo zdali při zjištění jejím nebyly porušeny podstatné formy řízení.

Po této stránce však je dle spisů zjištěno a potvrzuje to stížnost sama, že agenda, již vyřizují zřízenci řečených oddělení, dotýká se 71 samostatných hospodářských dvorů, 12 samostatných lesních revírů v celkové výměře as 28775 ha, mimo to pak cukrovaru, 5 pivovarů, uhelného dolu, zřídla kyselky bilínské a 2 malých ručních cihlen tak, že agenda se týká 83 jednotek podniků zemědělských a lesních a pouze 10 podniků jiných.

Dospěl-li žalovaný úřad na základě tohoto nesporného skutkového materiálu ke zjištění, že agenda řečených oddělení převážnou měrou jest rázu zemědělského a lesního, neshledal nejvyšší správní soud ani, že by skutkový předpoklad naříkaného rozhodnutí po této stránce odporoval spisům, ani že by vyžadoval doplnění, když ani stížnost po této stránce nijakých námitek nečiní.

(Nález nejvyššího správního soudu z 16./6. 1922, č. 8654/22.)